

Att lära sig svenska i klassrummet med hjälp av andra språk

Olli-Pekka Salo

Jyväskylä normalskola, Jyväskylä universitet

De flesta finskspråkiga elever börjar läsa svenska på sjätte klass. Utöver sitt (eller sina) modersmål (oftast finska) har de då redan studerat något annat språk (ett så kallat A1-språk, oftast engelska) och lärt sig ett och annat grammatikaliskt begrepp. För en liten minoritet, som börjat med ett annat A1-språk än engelska, är svenskan redan ett tredje främmande språk, eftersom de oftast börjar engelskan som ett A2-språk på fjärde klass. Enligt Grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen ska språkundervisningen ”stärka elevernas språkliga medvetenhet och stödja språkbruk på olika språk parallellt” (Utbildningsstyrelsen 2014, 125). Därför är det önskvärt att man i svenskundervisningen använder sig av de kunskaper som eleverna redan har om både finskan och engelskan, och även andra språk när det anses ändamålsenligt. Enligt Viberg (1995) kan nämligen kunskaper i besläktade språk, som engelska, underlätta inläringen av svenska på ett avgörande sätt, och även om finskan som ett agglutinerande språk strukturellt skiljer sig avsevärt från svenska, har de flerhundraåriga språkkontaktorna mellan de två språken bidragit till att det finns ett stort antal svenska låneord i finskan. I denna presentation kommer jag att redogöra för hur man som svensklärare kan använda sig av elevernas kunskaper om finskan och engelskan i undervisning av vokabulär och grammatik. Jag kommer också att ge konkreta exempel på övningar som stärker elevernas språkliga medvetenhet.